

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

DATUM	7 oktober 2014	NUMMER PS	PS2014BEM17
AFDELING	BDO i.s.m. Statengriffie	COMMISSIE	BEM
STELLER	C. Raijmaekers / H. Schoen	DOORKIESNUMMER	3700 / 2360
DOCUMENTNUMMER	810A31EF	PORTEFEUILLEHOUDER	CvdK

Titel : Protocol geheimhouding GS en PS provincie Utrecht en wijzigingen Reglement van Orde van PS

Inhoudsopgave

Besluit	pag. 3
Toelichting	pag. 4
Bijlage(n):	4

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

De Randstedelijke Rekenkamer is in het najaar van 2013 een onderzoek gestart naar hoe de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Utrecht omgaan met geheimhouding in de zin van de Provinciewet. Uit het onderzoek en de onderlinge vergelijking met de andere provincies, is gebleken dat er in de werkwijze rondom geheimhouding van de provincie Utrecht over de gehele linie (GS en PS) verbeteringen kunnen plaatsvinden. De door de Randstedelijke Rekenkamer gedane aanbevelingen houden onder andere in het afschaffen van de vertrouwelijke besluiten en het verbeteren van de werkwijze rondom geheimhouding en beslotenheid.

Voorgeschiedenis

In het najaar van 2013 is de Randstedelijke Rekenkamer gestart met het onderzoek. Lopende het onderzoek werd reeds duidelijk dat er bij de provincie Utrecht verbeterpunten aanwezig zijn. Op 2 mei 2014 heeft de Randstedelijke Rekenkamer de concept bestuurlijke nota "Openbaar, tenzij; Onderzoek naar het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding" uitgebracht. Hierop hebben GS en de griffier via een bestuurlijke reactie gereageerd. De Randstedelijke Rekenkamer heeft op 2 juni 2014 haar definitieve rapport uitgebracht, waarin deze bestuurlijke reactie is opgenomen. Uw Staten hebben op 7 juli 2014 besloten de aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport integraal over te nemen en samen met GS een nieuw protocol over geheimhouding en beslotenheid op te stellen.

Essentie / samenvatting

De Rekenkamer geeft in haar rapport het grote belang van openbaarheid in een democratie aan: "Nederland is een democratie. Daarom mag een ieder weten hoe de overheid, en dus ook de provincie, haar werk doet." Dit uitgangspunt is kernachtig verwoord in de titel van het rapport Openbaar, tenzij. Tegelijk kan het soms nodig zijn om stukken als geheim te bestempelen en de vergadering waarin het onderwerp behandeld wordt achter gesloten deuren plaats te laten vinden. Voorbeelden van onderwerpen waarbij geheimhouding aan de orde kan zijn, zijn aanbestedingen met bedrijfsgevoelige gegevens of vastgoedtransacties en risicoanalyses. Zowel het college van Gedeputeerde Staten, de commissaris van de Koning, (de voorzitter van) een Statencommissie en Provinciale Staten kunnen geheimhouding opleggen.

De hoofdconclusie van de Rekenkamer luidt: “de regels omtrent het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding worden door de provincie Utrecht vaak niet gevolgd. Er is onvoldoende gezorgd voor provinciale regels en/of provinciaal beleid om naleving van die wet- en regelgeving eenvoudiger te maken” Deze hoofdconclusie is vervolgens in deelconclusies en een dertiental aanbevelingen verwerkt. De essentie zit in aanbeveling 3: “PS en GS: Stel gezamenlijk een nieuw Protocol op en stel dit vast in zowel GS als PS, zodat iedereen op de hoogte is van de afspraken die gemaakt zijn”. De andere aanbevelingen zijn veelal voorstellen voor invullingen van de inhoud van het nieuwe protocol en de daarbij behorende praktische afspraken.

Wij hebben in samenwerking met de Statengriffie een nieuw “Protocol geheimhouding GS en PS provincie Utrecht” opgesteld, wat strakker en artikelsgewijs aangeeft hoe GS en PS omgaan met geheimhouding en besloten vergaderingen. De term ‘vertrouwelijkheid’ is hierbij, conform de aanbevelingen, vermeden. In lijn met deze aanpassingen heeft de Statengriffie ook het Reglement van orde PS aangepast. Wij hebben datzelfde gedaan voor het Reglement van Orde GS.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Juiste voorbereiding en afhandeling van GS- en PS-besluiten, die in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, beschikken over een actueel protocol geheimhouding voor GS en PS, dat voldoet aan de wettelijke eisen over geheimhouding en beschikken over een actueel reglement van Orde van PS.

Financiële consequenties

Geen

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

De politieke gevoeligheid is beperkt, aangezien over de gehele linie van de provinciale organisatie (GS én PS) de aanbevelingen worden aangegrepen om tot verbeteringen in de werkwijze te komen. Dit leidt tot eenduidige terminologie en werkwijze in de gehele provinciale organisatie.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Geen

Effecten op duurzaamheid

Aangezien het Statenvoorstel slechts toezien op het voeren van betere procedures, achten wij het invullen van effecten op duurzaamheid niet van toepassing.

Voorgesteld wordt te besluiten overeenkomstig het bijgevoegde ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Besluit van 08-12-2014 tot vaststellen van Protocol geheimhouding GS en PS en wijzigingen Reglement van Orde van PS

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 7 oktober 2014, afdeling BDO, nummer 810A31EF; voor wat betreft beslispunt 1 en punt 3 van het dictum van dit besluit;

Gelezen het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, getiteld "Openbaar, tenzij" over het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding en de in dit statenvoorstel verwoorde toelichting;

Gelezen het statenbesluit van 7 juli 2014 over het integraal overnemen van de aanbevelingen uit dit Rekenkamerrapport;

Wetend dat het Reglement van Orde van PS in twee artikelen niet overeenkomt met de wettelijke bepalingen(art. 62 "De deuren worden eveneens gesloten wanneer een lid van gedeputeerde staten dat in de vergadering aanwezig is, daarom verzoekt." en 63 " Een verplichting tot geheimhouding geldt niet ten aanzien van de leden van gedeputeerde staten en de griffier. Zij geldt ook niet ten aanzien van de leden van provinciale staten, maar dan slechts voor zover dat niet in strijd is met het openbare belang");

Overwegende het belang van heldere en eenduidige regels en afspraken tussen GS en PS over openbaarheid en geheimhouding voor het verloop van het politiek-bestuurlijke proces;

Gelet op de bepalingen over geheimhouding uit de Provinciewet;

Besluiten:

1. Het Protocol Geheimhouding GS en PS Provincie Utrecht vast te stellen en toe te voegen als bijlage aan het Reglement van Orde van GS en van PS;
2. Uit het Reglement van Orde van PS de artikelen 62 en 63 te schrappen;
3. Met ingang van heden het protocol Geheimhouding GS en PS Provincie Utrecht te volgen bij het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhoudingen en het houden van besloten vergaderingen.

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting

1. Wettelijke grondslag

Artikelen 23, 24, 25, 54, 55, 60, 80, 81, 91 en 167 van de Provinciewet en artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, zoals opgenomen in de bijlage bij het Protocol geheimhouding GS en PS provincie Utrecht.

2. Beoogd effect

Juiste voorbereiding en afhandeling van GS- en PS-besluiten, die in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, beschikken over een actueel protocol geheimhouding voor GS en PS dat voldoet aan de wettelijke eisen over geheimhouding en beschikken over een actueel reglement van Orde van PS.

3. Effecten op duurzaamheid: N.v.t.

4. Argumenten

Wij hebben samen met uw Staten (via de Statengriffie) een bestuurlijke reactie op het rapport "Openbaar, tenzij" aan de Randstedelijke Rekenkamer gestuurd, welke ook in het definitieve rapport is opgenomen, en die aangeeft dat de conclusies van het onderzoek niet onbekend voorkomen. In de bestuurlijke reactie hebben we aangegeven dat GS en PS zich wel gehouden hebben aan het eigen provinciale protocol rondom geheimhouding, maar dat de uitkomsten van het onderzoek aanleiding geven tot enkele verbeteringen, te weten:

- het doorvoeren van wijzigingen in de interne werkwijze bij de voorbereiding van de besluiten;
- het opstellen van een vernieuwd en gezamenlijke protocol geheimhouding van GS en PS;
- het in beperkte mate aanpassen van de reglementen van orde van GS en PS.

Dit alles leidt ertoe, dat de voorbereiding en afhandeling van besluitvorming waarbij geheimhouding nodig is, weer beter in lijn komt met de geldende wet- en regelgeving inzake geheimhouding.

5. Kanttekeningen

De terminologie "geheim" of "geheimhouding" kan een onnodige zware en / of negatieve lading hebben, soms zelfs meer dan de term "vertrouwelijk" of "onder embargo". Dat was mede de reden waarom wij soms, in het delen van informatie met uw Staten, gebruik maakten van de term "vertrouwelijk". Echter, alhoewel de term "vertrouwelijk" volkomen normaal is in het dagelijkse taalgebruik en dit om politieke redenen soms de voorkeur kan hebben boven de term "geheim", lijkt het vanwege dit onderzoek en de discussies hierover toch de voorkeur te hebben om voortaan de term geheimhouding in de zin van de Provinciewet te hanteren. Daarmee wordt de verhouding tussen ons en uw Staten in sommige opzichten wellicht wat formeler, maar tegelijkertijd ook duidelijker en transparant voor een ieder.

6. Financiën: N.v.t.

7. Realisatie: Zie ontwerp-besluit

8. Juridisch: Zie wettelijke grondslag en beoogd effect.

9. Europa: N.v.t.

10. Communicatie

Aparte communicatie over de werkwijze rondom geheimhouding en beslotenheid is niet nodig.

11. Bijlagen

1. Protocol geheimhouding GS en PS provincie Utrecht;
2. Eindrapport "Openbaar, tenzij" van de Randstedelijke Rekenkamer;
3. 5-minutenversie van het rapport "Openbaar, tenzij" van de Randstedelijke Rekenkamer.